

RAADSMEEDELING

Onderwerp

Stand van zaken beschermd wonen, maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingsbeleid

Steenbergen; 10 oktober 2023

Aan de Raad,

Op 8 maart heeft u een raadsmededeling ontvangen over de stand van zaken binnen Beschermd Wonen (BW), de Maatschappelijke Opvang (MO) en Openbare Geestelijke Gezondheid (OGGZ). In deze raadsmededeling heeft u kunnen lezen dat wij u met regelmaat zullen informeren over de laatste stand van zaken op deze dossiers.

Update Samenwerkingsovereenkomst

BW, MO en OGGZ zijn taken die we als gemeente niet alleen kunnen organiseren en uitvoeren. Sterker nog het Rijk verplicht gemeenten om op deze onderwerpen samen te werken. Deze verplichting is onder andere onderdeel van de Wet Woonplaatsbeginsel en vanuit de Norm van Opdrachtgeverschap (NvO) wordt er een aantal (afpraak)voorwaarden gesteld. Dit vraagt om aanscherping van de huidige regionale samenwerkingsafspraken. In een nieuw op te stellen samenwerkingsovereenkomst worden afspraken gemaakt over taken als de regionale inkoop en gezamenlijk beleid. De uitgangspunten voor deze samenwerking zijn ook onderdeel van de regiovisie. De regiovisie (2302795, d.d. 30 maart 2023) is inmiddels vastgesteld in alle gemeenteraden in de regio. In Q4 2023 wordt er een bijeenkomst gepland met alle gemeenteraden uit de regio om met elkaar van gedachten te wisselen over de samenwerking in de regio. Zoals het er nu naar uit ziet, vindt deze bijeenkomst plaats op 21 november a.s. De officiële uitnodiging hiervoor volgt.

Transformatie BW/MO

In 2021 is met zorgaanbieders, woningcorporaties en gemeenten in de regio gewerkt aan de totstandkoming van het convenant huisvesten en begeleiden van kwetsbare doelgroepen. Dit is gedaan omdat de huidige afspraken en voorrangregelingen voor het huisvesten en begeleiden van kwetsbare doelgroepen geen recht deed aan de transformatieopgave waar alle partners in de keten mee te maken hebben. De leidende principes in het convenant zijn uitgewerkt in werkpakketten. We werken verder met elkaar aan een duurzame samenwerking als het gaat om huisvesting van kwetsbare inwoners. Zo wordt er momenteel gewerkt aan het opzetten van een transfertafel in de regio.

De transfertafel is bedoeld voor inwoners die uitstromen uit de intramurale zorg (zorg binnen een instelling) en ondersteuning nodig hebben bij het vinden van een passende en duurzame woonplek als het hen niet lukt om:

- a. via de reguliere manier een woonplek te vinden (dit heeft de voorkeur)
- b. de aanvraag van een woning via de Regionale Voorrangregeling lijdt tot een afwijzing, onduidelijkheid, of geen overeenstemming over een passende uitstroombek.

De groep die gebruik kan maken van de transfertafel heeft een complexe en vaak acute huisvestingsvraag.

Uitvoeringsprogramma Regiovisie + actieplan dakloosheid

In het eerste kwartaal van 2023 is de regiovisie in alle zes de gemeenteraden aangenomen. Opvolgend wordt er een uitvoeringsprogramma uitgewerkt. In dit uitvoeringsprogramma worden alle (actie)punten opgenomen uit de regiovisie. Naast de punten uit de regiovisie worden de punten uit het landelijk actieplan dakloosheid opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Het landelijke actieplan dakloosheid geeft invulling aan de ambitie om dakloosheid eind 2030 te beëindigen. Het uitvoeringsprogramma wordt ook ter informatie gedeeld met de gemeenteraden.

Beschermd Wonen

Woonplaatsbeginsel

In samenwerking met partijen in het sociaal domein werken wij al jaren aan de transitie “van beschermd wonen naar een beschermd thuis”. Voor mensen met psychische problemen wordt het daardoor vaker mogelijk thuis in de eigen woonplaats te blijven wonen met ambulante ondersteuning. Verhuizing naar een instelling voor beschermd wonen zal minder vaak nodig zijn. Twee belangrijke instrumenten daarvoor zijn invoering van het woonplaatsbeginsel en een nieuw verdeelmodel voor de financiële middelen voor gemeenten voor beschermd wonen. Deze zorgen ervoor dat elke gemeente voortaan verantwoordelijk is voor de ondersteuning van de eigen inwoners. En dat elke gemeente ook passende middelen ontvangt om te zorgen voor beschermd thuis en beschermd wonen voor haar inwoners.

De voorgenomen invoeringsdatum van beide maatregelen was 1 januari 2024. Zowel het Rijk als de gemeenten constateren dat dit tijdpad – gelet op de fase van parlementaire behandeling waarin het wetsvoorstel zich nu bevindt - te krap is gebleken. Nieuwe streefdatum voor de invoering wordt 1 januari 2025. Mogelijk heeft het vallen van het Kabinet invloed op de besluitvorming van de Wet Woonplaatsbeginsel. De ontwikkelingen rondom het woonplaatsbeginsel en het objectief verdeelmodel wordt meegenomen in de samenwerkingsafspraken.

Maatschappelijke Opvang

Koudweerregeling

In 2023 is voor de eerste keer een structurele koudweerregeling georganiseerd. Een structurele koudweerregeling houdt in dat er vanaf 1 november tot en met 31 maart iedere avond nachtopvang is. Dit vindt plaats op de locatie in Bergen op Zoom. In 2022 was er nog een koudweerregeling die alleen ingesteld werd bij een gevoelstemperatuur van 0 graden Celsius en lager. Dit betekent dat er niet standaard iedere dag nachtopvang is voor buitenslapers. Naast het feit dat een koudweerregeling op basis van gevoelstemperatuur moeilijker te organiseren is onder andere vanwege de inzet van personeel is het sowieso niet prettig om in deze maanden buiten te slapen. Een structurele koudweerregeling geeft rust voor de gasten en het personeel van de opvang. Daarnaast is er de mogelijkheid om zorg- en ondersteuning te bieden vanuit de opvang en de gasten te verleiden naar zorg/ hulpverlening. Uit de evaluatie blijkt dat de grootste groep bestaat uit zorgmijders (mensen die niet regulier naar zorg worden toegeleid). Tijdens de koudweerregeling is er dus een betere monitoring van de groep dak- en thuislozen. Binnenkort wordt er bestuurlijk besloten of in 2023/2024 wederom een structurele koudweerregeling wordt ingezet.

Inzet Stichting Barka

In onze regio is er sprake van een toename van dakloze arbeidsmigranten met de daarbij komende overlast. Als Oost-Europese arbeidsmigranten dakloos worden, is er in Nederland nauwelijks een vangnet voor ze. Daarom probeert de Poolse stichting Barka hulp te bieden. Stichting Barka is de enige partij die deze hulp kan bieden voor deze doelgroep. Op basis van de reeds opgedane ervaring met Stichting Barka in de gemeente Roosendaal gaan wij in Q4 onderzoeken of wij deze hulpverlening in 2024 in kunnen zetten voor inwoners uit onze regio

Zorg & Veiligheid

Convenant OGGZ

De afgelopen periode is het OGGZ-convenant opgesteld en op 27 september 2023 getekend. Met dit convenant is de laatste aanbeveling van het OGGZ-onderzoek afgerond. Dit onderzoek is verricht naar aanleiding van een toenemende druk op het OGGZ-team. Een van de aanbevelingen was om met de kernpartners binnen het OGGZ-team de bestaande samenwerkingsafspraken vast te leggen.

Inkoop OGGZ

Met het inkooptraject OGGZ wordt ingezet op een duurzame financieringsvorm voor het OGGZ-team. Deze financieringsvorm wordt als voorliggend gezien waarbij de ruimte bestaat om over een langere periode afspraken te maken over de zorg die aan een kwetsbare groep inwoners geboden wordt. Op dit moment vindt de financiering plaats via een subsidie vanuit het regionale budget voor Maatschappelijke Opvang. Naar verwachting zal per 1 januari 2024 de OGGZ-zorg ingekocht worden.

Subsidieaanvraag vroegsignalering in de wijk

De gemeenten hebben in april 2023 een subsidieaanvraag ingediend binnen het landelijk programma Grip op Onbegrip, gericht op vroegsignalering in de wijk. We zien een toename van personen met psychische problematiek (licht en zwaar) en van personen die onbegrepen gedrag vertonen. We zien de drukte bij het OGGZ – team (bemoeizorg) steeds verder toenemen en de politie meldt dat het aantal meldingen bij politie van mensen met onbegrepen in de eerste helft van 2023 hoger ligt dan in de eerste zes maanden van het afgelopen jaar.

Met de inzet deze subsidieaanvraag wordt beoogd dat signalering, zorg en ondersteuning voor mensen met onbegrepen gedrag tijdig, outreachend, adequaat en in samenhang wordt geboden. Zo wordt geprobeerd te voorkomen dat mensen verder afglijden, in de problemen komen, de situatie escaleert en er veiligheidsrisico's ontstaan voor de persoon zelf en/of de directe omgeving. Als de subsidieaanvraag wordt toegekend zal er vanaf oktober 2023 een project gestart worden met een looptijd van 15 maanden. Als blijkt dat de inzet een meerwaarde heeft, zijn wij voornemens dit aanbod na looptijd van het project structureel in de regionale begroting op te nemen.

Verslavingszorg

Opening Domus voorziening

Op 27 juni jl. is de Domus-voorziening officieel geopend. Als regio zijn wij erg blij met deze voorziening, omdat deze voorziening al jarenlang werd gemist. Een Domus is een beschermde woonvorm waarbij een veilig en beschermd thuis wordt geboden (30 plekken) en waar sfeer en klimaat aansluiten bij behoeften en beperkingen van de deelnemer (client).

De doelgroep zijn dak- en thuisloze volwassenen die vaak al langere tijd op straat leven. Hun problematiek is vaak ontstaan door een combinatie van psychiatrische problematiek en verslaving. Doel is de kwaliteit van leven te verhogen door het bieden van een individueel zorgtraject. In Domus wordt de client een duidelijk herkenbare structuur geboden die beoogt het patroon van het telkens terugvallen in het oude gedrag te doorbreken.

Het Leger des Heils is de uitvoerende partij van de Domus. Zij hebben ruime ervaring met begeleiding van deze doelgroep en zijn gewend om bij deze locaties samen te werken met andere partijen zoals de gemeente, de GGZ en de wijkagent. Met deze partijen is er regelmatig overleg, zodat er tijdig ingespeeld kan worden op signalen. Ook zet het Leder des Heils in op korte lijnen met de buurt, zodat er direct gehandeld kan worden als er iets speelt. De bewoners van het landgoed waren ook uitgenodigd en aanwezig bij de opening van de Domus.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Steenbergen,
de secretaris,

J. van Delden

R.P. van den Belt, MBA